

neid õsse, mes sement kandwa, mahharagguda, kuiwata nink kodiga ärrapõssa. Kui sa sement harwa kotti puistat nink ripnema pannet, kos tuul häste läbbikäup, sis sa wõit tük aiga sedda hoita, ent kui semen jo ülle ajastaja ehk kätte om wannas jänu, sis ta ei iddane ennamb. Kige parremb külwimood om, kui sa neid õsse, mes sement kandwa, tüwwi otsaga kõrda möda ma sisse zuskat nink nidade saisma jättat. Säält puddeney semen essõ mahha nink nakkay, sest et ta penikene om nink surembat müllakattet ei tarwita, essõ hennest iddanema nink kaswama. Kui sa tedda wiljamodo tahhat külwada, sis ei olle ka wajja maad künda, enge willand om kui sa keüdetu ägliga körd ülleajjat. Wakkala ma päle lät sel wisil 24 nakla sement.

Peddaj ei tarwita ka parrembat maad, kui köiw, nink leppiy ka liwa-maga, ent sood ei sälli ta joht. Kuust jälle otõp sood nink põlley liwa ärra. Tahhat sa sis ütte ehk tõist, sis peat sa sedda wõtma, mes sinno ma päle kõlbay. Peddaja nink kuse semen ei sa ni pea walmis, kui tämme nink köiwo semen, sest kui pu kewwajal häitsey, sis ei sa kukku enne walmis, kui tõise ajastaja Nowembri kuul. Kewwajal päle to lahewa kukku essõ hennesest nink semen lenday ni kui liblik tule kätte wälja. Kui sul sement wajja om, sis wõtta neist puiest, mes sa talwel ollet mahharoonu, säratsid kukkusi, mes jo kätte ajastajalise õmma, ent weel ei olle lahenu; sest ajastajalise ei olle weel walmis, nink lahenu õmma jo tühja. Mes müllutse kukku õmma, lea weel ei olle lahenu, neid panne korwiga täre kuumma, ent ei mitte abjo päle, sest pallawan rikkup semen seddamaid ärra. Kui sa neid korwiga ehk märõiga lae alla ripnema pannet, sis laota linna alla. Kukku lahewa lämnen nink seemnelible sabbawa korwisil linna päle. Säält korja neid kotti nink pessa kepõiga wäljast kergeste kotti päle, et lible seemne küllest

mant ärratullewa. Sest kui sa särast sement külwat, kos lible weel man õmma, sis tundwa zirgo rutto ärra nink tükkiwa päle. Kui ma ei olle wäga ärrahainatetu, sis ei olle mund wajja, kui päle külwi rehõaga üllerehõitseda; muido peat sa, ni kui üllemaal oppeteti, hitskmid weddama, sement päle heitma nink trülliga ülleajjama.

Seemnest om weel sedda wajja ütelda, et tedda ei pea muialt wõtma, kui säratsist puist, mes kõhalt terwe õmma nink liig nõre ei olle.

Päle to om mõtsa külwiga luggu särane, et se man mittund äsja om tähelepõanna, kui assõ peap kõrdaminnema. Gesmält ei tamma mõtsapu egga ajastaja sement, nink segi ei sa eggakörd tawweste walmis. Tõiselt om seemne hoitmisega ka müllamist willand, sest mes sa 2 ehk 3 ajastajaiga ollet hoitnu, ei kaswa ennamb. Sepärrast ei olle ka hä, sement tõise käest osta, kui sa tõttelikõ sement otõit. Johõup sis mittokörd, et kui külwiaig kæn om, sis ei sa kostegi sement. Sesamma seemnehädda pärrast om sis mitmin makottusõ sedda jo ärrapõmitu, et parremb om mõtsapuid istutada, nink se om eggakörd ütõ tõttelik assõ, mes kunnage ei petta nink ei olle ka ni källis nink ajawütlis, kui sinna mast mõtlet. Kalendriteggija wõis sul kül oppust anda, kuõs sa peat pu sement eesmält aida külwama nink päle to neid nõwi yufeisi mõtsa istutama. Ent se man om ni paljo tähelepõanna nink oppada, et tiimahawane kalender ei jõwwa wastawõtta. Se oppus jägo sis parremb tullewa ajastaja kalendriteggija hoõlde. Seförd leppigo luggeja sis sega, mes ma weel ülleuldse mõtsahoitmisest tälle kinnita.

Õddimält pidõdago perremes sedda melen, et ta karja ei lase sinna, kos ta nõort mõtsa tahõay kaswatada. Ni kui immew lats jõwõeto om nink hoit-